

Ochrana lesov pred požiarmi v roku 2025 - usmernenie

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Lučenci (ďalej iba OR HaZZ) ako príslušný orgán v zmysle § 21 a § 28 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov

u p o z o r ň u j e

na blížiacie sa jarné obdobie, ktoré je charakterizované ako obdobie so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarov v dôsledku dlhotrvajúceho sucha a zvýšenou návštevnosťou lesov. Zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov v jarnom období je v dôsledku toho, že občania, právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia, porušujú predpisy o ochrane pred požiarmi tým, že vypaľujú suchú trávu a kríky, pričom požiare sa veľakrát rozšíria do lesných porastov, alebo ohrozujú iný majetok, a zakladajú oheň na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu. Nezriedka sa takéto vypaľovanie skončí tragicky - usmrtením alebo zranením osôb. Najčastejšími príčinami lesných požiarov minulých rokov bolo zakladanie ohňov v prírode, vypaľovanie trávy, fajčenie a úmyselné zapálenie. V minulom roku OR HaZZ v Lučenci vykonalo vo svojom zásahovom obvode spolu v 62 výjazdov k požiarom, ktorých príčina bola vypaľovanie trávnatých porastov.

Rok 2024		
	Okres Lučenec	Okres Poltár
Počet požiarov z dôvodu vypaľovania	33	29
Počet lesných požiarov	0	0
Počet usmrtených	0	0
Počet zranených	0	0

Vzhľadom na klimatické podmienky vykonalo už aj v tomto roku OR HaZZ 9 výjazdov z toho 5 v okrese Poltár a 4 v okrese Lučenec. Na zabezpečovaní preventívnych opatrení k ochrane lesa pred požiarmi sa musia podieľať všetci vlastníci, správcovia a užívatelia lesných pozemkov ako aj ostatní občania. Rozbor požiarov na lesných porastoch za uplynulé roky ukazuje, že preventívne opatrenia je potrebné zvýrazniť v jarných mesiacoch marec, apríl a potom v letných mesiacoch júl, august a september kalendárneho roka.

V záujme zníženia požiarovosti v jarnom období je nutné zo strany miest a obcí prijať nasledovné opatrenia:

1. V prílohe č. 2 Vám zasielame reláciu do miestneho rozhlasu, ktorú Vás žiadame odvysielať a v prípade nepriaznivého počasia – dlhodobého sucha, žiadame o odvysielanie v miestnom rozhlase viackrát, najmä v čase pracovného voľna. V prílohe č. 3 a č. 4 Vám zasielame leták „STOP! VYPALOVANIU TRÁVY“ ktorý žiadame **umiestniť** na úradných tabuliach v obci a **na webových stránkach obce**. Zároveň vás žiadame, aby ste poskytli informácie **o zákaze vypaľovania, postihoch za porušenie zákazu vypaľovania** a pod. všetkým subjektom vo vašej zriaďovacej pôsobnosti (školám, domovom dôchodcov, domovom sociálnych služieb a pod.)
2. Žiadame vás o zaradenie problematiky vypaľovania porastov trávy a kríkov a ochrany lesov pred požiarmi na zasadnutie mestského alebo obecného zastupiteľstva a **o prijatie vlastných opatrení** k predmetnej problematike.
3. Zabezpečiť **hliadkovaciu činnosť** Mestskej polície v jarnom období počas suchého počasia, resp. ak nie je zriadená, tak zapojiť do hliadkovania členov „komisie ochrany verejného poriadku“ a členov „dobrovoľných hasičských zborov miest alebo obcí“.

V čase vykonávania hliadkovej činnosti prostredníctvom vlastných hliadok Vás žiadame **o nahlásenie tejto činnosti** na mailovú adresu ohlasovne požiari OR HaZZ Lučenec – operacne.lc@minv.sk, pričom je potrebné nahlásiť lokality a dni hliadkovej činnosti.

4. V prípade zistenia podozrivého zo spáchania priestupku na úseku ochrany pred požiarmi okamžite **nahlásiť podozrivého** na OR PZ alebo OR HaZZ v Lučenci, na základe tejto informácie začne OR HaZZ v Lučenci objasňovanie vo veci spáchania priestupku.
5. Vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarmi obce podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č.314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a s § 36, § 37 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.
6. Preveriť aktuálnosť dokumentácie ochrany pred požiarmi obce v súlade so skutkovým stavom, ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiari v obci.
7. Prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarmi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
8. S veliteľom dobrovoľného hasičského zboru obce prejednať opatrenia zamerané na akcieschopnosť obecného hasičského zboru, hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti v súlade s § 3 a § 6 MV SR č.611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov.
9. Zabezpečiť v prípade potreby a podľa uváženia v najkritickejších obdobiach možnosť vzniku požiarov stálu pohotovostnú službu v hasičskej stanici alebo hasičskej zbrojnici.
10. Zabezpečiť efektívnu a dôslednú **preventívno – výchovnú a propagačnú činnosť** zameranú na ochranu lesov pred požiarmi, pri plnení tejto úlohy spolupracovať s orgánmi miestnej štátnej správy, Dobrovoľnou požiarnou ochranou SR, ako aj s ďalšími záujmovými združeniami, ktorých aktivity smerujú k prírode.

V zmysle § 23 a § 24 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov sú obce povinné vykonávať preventívne protipožiarne kontroly v objektoch a priestoroch právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb, v ktorých sa nevykonáva štátny požiarny dozor (*obdržali ste o tom v priebehu mesiaca – január, február 2025 samostatné listy do e-mailových schránok*). Na základe ustanovenia citovaného zákona o ochrane pred požiarmi je potrebné, aby mestá a obce zabezpečili vykonanie preventívnych protipožiarnych kontrol kontrolnými skupinami obcí **u vlastníkov, správcov alebo užívateľov lesných pozemkov v katastri obce, ktorí nie sú zaradení do štátneho požiarného dozoru**. Pri preventívnych protipožiarnych kontrolách je potrebné zamerať sa najmä na dodržiavanie ustanovení § 4, § 5, § 6 b, § 7 ods. 2 a § 14 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z a § 10 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z.

Pri preventívnych protipožiarnych kontrolách je potrebné **zamerať sa najmä** na kontrolu plnenia týchto opatrení:

1. Spracovanie dokumentácie ochrany pred požiarmi – doklad o školení zamestnancov a osôb, ktoré sa s vedomím vlastníka lesa, správcu alebo obhospodarovateľa lesa zdržujú v ich objektoch a priestoroch, písomná dokumentácia o vykonávanej hliadkovej činnosti. Vypracovanie pokynov na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pri spaľovaní horľavých látok na voľnom priestranstve. Pred začatím spaľovania musí byť každé spaľovanie oznámené na linku tiesňového volania 150, ďalej musí byť oznámená osoba zodpovedná za dodržanie podmienok protipožiarnej bezpečnosti pri spaľovaní horľavých látok.
2. Zabezpečenia hliadkovej činnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov, najmä v dňoch pracovného pokoja. Pre osoby vykonávajúce hliadkovú činnosť formou pochôdzok sa vypracúva časový harmonogram s určením trasy pochôdzok alebo sa určujú vyhliadkové teréne miesta a zabezpečenie systému spojenia medzi nimi a ohlasovňou požiari.

3. Zabezpečenia potrebného množstva protipožiarneho náradia podľa plošnej výmery lesa na dostupnom mieste v týchto počtoch a druhoch:
 - a.) od 10 ha do 100 ha, je najmenší počet 15 ks náradia najmenej troch druhov (lopaty, hrable, motyky, krompáče a sekery),
 - b.) nad 100 ha do 1 000 ha najmenej 40 ks náradia aspoň štyroch druhov (motyky, lopaty, krompáče, sekery),
 - c.) nad 1 000 ha najmenej 60 ks náradia aspoň štyroch druhov (motyky, lopaty, sekery, hrable, krompáče a široké lopaty) a 3 vhodné ručné striekačky.
4. Budovania na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohnisk zabezpečených proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnisk .
5. Spracúvania mapových podkladov, do ktorých budú vyznačené všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávanie ich aktualizácie. Mapové podklady tvoria
 - a) textová časť, ktorá obsahuje
 - údaje o vlastníkovi lesa, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa a kontaktné údaje osoby zodpovednej za ochranu lesa pred požiarmi,
 - popis vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov; osobitne s vyznačením vodných zdrojov vhodných na hasenie leteckou technikou,
 - zoznam dielcov, v ktorých je zastúpenie ihličnatých drevín vyššie ako 50%
 - b) grafická časť, ktorej základom je porastová mapa, alebo obrysová mapa, do ktorej sa vyznačujú
 - polohy vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov; osobitne sa vyznačia vodné zdroje vhodné na hasenie leteckou technikou - miesto na čerpanie vody hasičskou technikou má hĺbku vody najmenej 0,5m, vodný zdroj pre čerpanie vody leteckou technikou je vodná plocha s rozmermi najmenej 100 x 50m a s hĺbkou vody najmenej 1,5m,
 - protipožiarne rozčleňovacie pásy,
 - protipožiarne rozčleňovacie priesečky,
 - lesná dopravná sieť, ktorá sa nedá použiť na príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu
6. Udržiavania lesnej dopravnej siete a zdrojov vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu - pre hasičskú techniku je použiteľná lesná cesta 1. triedy až 3. triedy vrátane zväžnice
7. Spracúvania osobitných protipožiarnych opatrení pre plochy lesa s výskytom plošného poškodenia lesného porastu živelnou pohromou, ktorých obsahom je najmä
 - odstraňovanie dreva poškodeného škodlivým abiotickým činiteľom, okrem stojacich živých stromov, do vzdialenosti 30m od stavieb a vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov,
 - vytváranie protipožiarnych rozčleňovacích pásov a protipožiarnych rozčleňovacích priesečkov na rozdelenie plochy postihnutej živelnou pohromou na plochy s rozlohou najviac 10ha,
 - vyčlenenie plôch na sústredovanie zvyškov po ťažbe určených na ďalšie spracovanie s celoobvodovým ochranným pásom so šírkou najmenej 10m, z ktorého je odstránený horľavý materiál
8. Zabezpečovaní, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne hasiacej látky najmenej 5kg.

OR HaZZ Lučenec vykonáva štátny požiarny dozor u nasledovných majiteľov a užívateľov obhospodarujúcich lesný fond:

1. HOKO s.r.o., M. Rázusa 29, Lučenec (lesy Krná)
2. LESY Slovenskej republiky, š.p., Organizačná zložka OZ Poľana
 - Lesná správa Lučenec
 - Lesná správa Fiľakovo
 - Lesná správa Divín
 - Lesná správa Poltár
 - Lesná správa Málinec
3. Mestské lesy Lučenec s.r.o., Lučenské kúpele 3152, 984 01 Lučenec
4. Urbárska a pasienková spoločnosť, pozemkové spoločenstvo, Nám. 1. Mája č. 1, 985 05 Kokava nad Rimavicou
5. Komposesorát Pavla Majorčíka České Brezovo, České Brezovo 89, 985 03 České Brezovo
6. Urbárska lesná spoločnosť pozemkové spoločenstvo Málinec, Hlavná 479/44, 985 26 Málinec
7. LESY Slovenskej republiky, š.p., Organizačná zložka OZ Gemer, Rimavská Sobota, Potravínárska 1855, 979 01 Rimavská Sobota
8. Pozemkové spoločenstvo Lesný spolok Kotmanová, 985 53 Kotmanová